

SZERKESZTŐI IRODA

Balmaz-utca 27-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adának vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy cenzimternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitlári cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Az adósróf.

Minden harmadik esztendőben átmege a társadalom a krízisen, mikor az egyes polgárok képességét a közterhek viselése tekintetében iparkodnak alaposan megállapítani — és ilyenkor mindig valóságos fogcsikorgató küzdelem támad, — küzdelem a létért, küzdelem az ellen a hatalom ellen, melyet a népnek szívörömet támogatni, fejleszteni kellene: küzdelem az állam ellen. Ha a külföldi szemügyre veszi a mi adófizetésünket, furcsa fogalmat alkothat népünk jelleméről. Minden civilizált államban fizetnek adót és pedig annál többet, mennél magasabb az illető nép kulturális foka. De az a harc az adófizetők és a kincstár között — mindenütt ismeretlen.

Az idegen valóban azt hiheti: Magyarországot olyan nép lakja, melyet kicsinyes, egoista indokok vezényelnek és mely minden megengedett és meg nem engedett eszközt felhasznál, hogy magát a közös teherviselés magasabb kötelessége elől megvédelmezhesse. Pedig ez a vád igaztalan népünkkel szemben, mely nehéz időben is bebizonyította, hogy az állam érdekei iránti áldozatkészségében egy nép mögött sem marad hátra. Rejtély számba mehet tehát, hogy míg a mi népünk rendkívüli alkalmak eseté rendkívüli áldozatokra képes: épen a rendes forgású időkben minden lehető elkövet, hogy magát az általános kötelezettség alól kivonja.

Illesse a vád az államhatalmat, mely mindekkor nem birta annyira vinni, hogy egészen okos, igazságos adókulcsot állíthasson föl, mely a közteherviselés arányos elosztását, az erősebbek fokozottabb igénybevételét és a gyengébbek lehető megkímélését foglalja magában. Magyarországon még mindig az abszolutizmus adózási rendszere áll fönn, mely majdnem azonos a török pasalikokban érvényben álló rendszerrel. Tíz százaléka a jövedelemnek és mellette egész sereg községi és pótdó. Ily adózó rendszer mellett még a magyarnál gazdagabb népeknek is tönkre kellene menniük, mint az a szántóföld, melyen váltógazdaságot üznek s mely rövidebb vagy hosszabb idő alatt ugy kimerül, hogy lakóit eltartani nem képes.

Ez az adózási systema nemcsak valóságos non sens, de az államhatalom viselőire nézve nagy szegénységi bizonyítvány. A közvélemény előtt semmi sem állíthatja élesebb világításba ez állapotok tarthatatlanságát, mint hogy maga a pénzügyminiszter, a kabinet elnöke, nem tartózkodhatott a kijelentéstől, hogy a 10 százalékos jövedelmi adórendszer keresztyühietlennek tartja és elrendelte, hogy az adókievetésnél csak öt perczentig menjenek? Hát jogállamban élünk-e mi. ha ily létkérdésben is a miniszter kegyétől kell függenünk és a törvényre nem hivatkozhatunk, mely megvéd attól, hogy az állam velünk szemben támasztott, követeléseit túl ne csigázhassa? A budapesti kereskedők, iparosok küldöttsége kért már igazságot, nem kegyelmet a minisztertől, az egész országban megmozdultak a kamarák, a kereskedelmi ipari érdekek szócsovéi, hogy az adókievetés igazságtalanságai ellen tiltakozzanak.

A meddig ezen a mizérián segítve nem lesz és a mi egy igazságos és egyszerű adóreform nem lesz behozva, addig szó sem lehet azon botrányos eljárások megszüntetéséről, a melyek most vannak napirenden az adókievetéseknél. Valóban botrányosnak nevezhető az az állapot, hogy a rossz pénzügyi igazgatás következtében kényszerítve van a polgár az államot ugyszólván ellenségesnek tekinteni, a mely ellen védekeznie a létfontartás szempontjából kötelessége. A magyar államnak nem szabad az egyetlennek lenni Európában az ő korhadt adórendszerével, a mely egyrészt arra kényszeríti az adófizetőket, hogy jövedelmük egy részét eltitkolják, ha csak tönkre nem akarják menni, másrészt pedig a parasztfogdosásnak azon nemét üzi, a mely némely insolid üzletekben szokás, a hol a tapasztalatlan vevőtől tízszeres árt kérnek egy árúért, hogy leengedve annak felét, még mindig két-háromszorosan fizetessék azt meg vele. Csak így lehet egy adófizető polgár eljárását megvilágítani, a kinél 100 perczentyire srófolják az adókievetelést, hogy aztán annak harmad vagy meggyedrészét elengedhessék.

Jól tudjuk, hogy Wekerle miniszterelnök és pénzügyminiszter konciáns ember, a ki biztosítja a nála

most megjelenő küldöttségeket, hogy megvizsgálja ügyüket és igazságot szolgáltat nekik.

Ne vegyük most tekintetbe, hogy beválthatja-e ígéreteit, vagy sem.

De hát ki segít a közsorsu polgárok ezrein, ki a szegény kisiparosokon, kik nem mehetnek deputációba a miniszterelnökhöz? A nagy iparvállalatok, a gazdag közkereseti társaságok, az előkelőbbek befolyásukkal, hatalmukkal megvédik magukat az adókievetés önkényeitől; de a nagy többség védtelen ki van szolgáltatva a jelenleg érvényben levő adókulcs igazságtalanságainak.

Wekerle miniszterelnök rég megígérte, hogy az adótörvényt revídiálni fogja és ennek kellene egyik legelőtőbb feladatát képeznie, mert alkotmányos államban nem uralkodhatik a pénzügyminiszter méltányossága, kegyelme; de az igény és a törvény.

Politikai hírek.

A delegációk. Az osztrák delegáció költségvetési albizottsága szombati ülésében, melyen a közös kormány részéről Bauer br. hadügyminiszter volt jelen, a hadügyi rendes szükségletet, a rendkívüli szükségletet, a pénzügyminiszterium költségvetését, valamint a vámjövödelmekről és a zárszámadásokról szóló jelentéseket vita nélkül az előadók javaslatai szerint változtatlanul elfogadta. A bizottság több érdemleges ülést nem tart és csak a magyar üzenetek átvétele végett fog egybegyűlni. Az osztrák delegáció második érdemleges ülését szerdán tartja meg. Az ülés napirendjére a külügyminiszterium költségvetése, a hadsereg rendes, esetleg rendkívüli szükséglete van kitűzve.

A valutareform. A valutarendezésével összefüggő további intézkedések dolgában most mindenkéltől a két kormány szakelőadói fognak tanácskozni. E végből Enyedi miniszter tanácsos és Popovics osztálytanácsos ma — mint Bécsből távirozatok — Bécsbe érkeztek. Az osztrák-magyar bank már megtette az előkészületeket arra, hogy a korona-értékre szóló bankjegyek nyomtatását — mihelyt szükség lesz rá — megkezdhesse.

Oroszítélet Kálnoky expozéjéről. A Pol. Corr. egy konstantinápolyi távirata konstaltja, hogy Kálnoky delegációnális beszédei

ny az orosz kormány-körökben, mint a közvéleményben általános tetszésre találtak. Oroszországban is csak az a kívánság, hogy a viszony Ausztria-Magyarország és Oroszország közt minél barátságosabb legyen, mert ez a legalkalmasabb a nemzetközi konfliktusok elkerülésére. Hogy a külügyminiszter egyidejűleg a hármass szövetség tántoríthatatlan szilárdságát is konstaltálta, azt Péterváron senki sem vette tőle zokon, mert éppen azal szolgáltatva őszinteségének bizonyítékát, hogy mind a két dolgot hangsúlyozta.

Utastitak . . .

Bécs, június 9.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma délután négy órakor tartotta hitelesítő ülését Széll Kálmán elnöke alatt. Az ülésben felolvasták az albizottság jelentésének tervezetét, melyet ez elbizottság elfogadott és hitelesített.

Az albizottság Pulszky Ágost előadónak alaposan és gondosan kidolgozott jelentéseért köszönetet szavazott és köszönetet mondott Münnich Aurélnak is, a mért a lapoknak szóló tudósításokat megcsinálta.

Az albizottság megállapított határozati javaslatainak szövege a következő:

I. „Utastitak a hadügyminiszter, hogy a Magyarországon felállítandó harmadik katonai akadémiára nézve az országos bizottság határozataira adandó válasz kapcsán az előkészületekről jelentést terjesszen elő és ehez a részletes terveket és költségcsimást mellékelje.

Együttal az országos bizottság felhívja a közös hadügyminisztert, hogy a katonai akadémiákba való felvételre pályázókról, az ezen akadémiákban felvettekről, valamint a katonai akadémiák állományáról szóló kimutatásokat a jövő évben is terjessze az országos bizottság elé.

II. A közjogi tankönyv tekintetében a hadügyi albizottság a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

„Hivassék fel határozatilag a hadügyminiszter, hogy a közjogi tankönyvnek szerkesztésére mulhatatlanul szükséges intézkedéseket tegyegye, e célból a magyar kormányval érintkezésbe lépjen és a jövő országos bizottságnak a tekintetben tett intézkedéseiről jelentést tegyen, illetőleg a használatba veendő közjogi tankönyvet mutassa be.

A közös hadügyminiszter által a magyar nyelv oktatásának eredményéről előterjesztett kimutatások tudomásul vétetnek s felhivatik a közös hadügyminiszter, hogy a magyar nyelv oktatásának és a magyar nyelvű növendékek felvételi vizsgáinak eredményéről jelentést és kimutatásokat a jövő évben is terjesszen az országos bizottság elé.

III. „A közös hadügyminiszter válasza a katonai nevelő- és képzőintézetekben levő fizetési helyek betöltésére vonatkozó pályá-

zatok közhírre tétele tárgyában és a válasz szerint tett intézkedések tudomásul vétetnek. Felhivatik egyuttal a közös hadügyminiszter, hogy a fizetési helyekre pályázóknak, valamint a tekintetbe vett folyamodványoknak esedékes kimutatásait a jövő évben is a bizottság elé terjessze.

IV. „Utastitak a közös hadügyminiszter, hogy a hadsereg elhelyezésében időközben történt változtatásokról az országos bizottságnak a jövő évben is jelentést tegyen.

V. „A hadügyminiszter válasza pótlóvak beszerzésére vonatkozólag tett intézkedéseiről tudomásul vétetik és felhivatik a hadügyminiszter, hogy a folytatólag teendő intézkedések eredményéről hasonló jelentést és kimutatásokat a jövő évben is terjesszen az országos bizottság elé.

VI. „A közös hadügyminiszter által a katonai orvosjelöltek számára szánt ösztöndíjaknak illetőség és egyetem szerinti megosztásáról tett jelentés tudomásul vétetik és felhivatik a közös hadügyminiszter, hogy ezen ügyről a jövő évben is jelentést tegyen.

VII. „A közös hadügyminiszter válasza tudomásul vétetik azzal, hogy bármely felszerelési és ruházati tárgynál a pályázatok kiírása alkalmával a magyar iparnak fennartott szükségleti rész a jövőben is ennek számára tartassék fenn és amennyiben ebből a kisipar számára elkülönített részt ez igénybe nem venné, az is a hazai iparnak adassék ki, a különbözö gyárak lehető figyelembe vételével.

VIII. „A közös hadügyminiszternek az egyéves önkéntesekre vonatkozó kimutatásai tudomásul vétetnek és felhivatik a hadügyminiszter, hogy hasonló kimutatásokat a jövő évben is terjesszen az országos bizottság elé.

A király és az egyházipolitika.

Kaszinói körökből kapja a „Bp. H.” a következő érdekes, de szerinte is nem egészen megbízható értesítést:

A király egyénileg ellene volt az egyházipolitikai reformoknak, de mint alkotmányos uralkodó nem akart ellentmondani Wekerlének, a „beestletles” embernek akkor, midőn ő mint miniszterelnök kijelentette, hogy a szabadelvű pártot másképpen felirásítani nem lehet mint ha a liberális reformokkal be lémennek a harciba, — ez menti meg a pártot a végelenyészéstől.

A többség e követelés előtt az alkotmányos király meghajolt és megengedte Wekerlének, hogy — ha a közvélemény nagyobb felindulása nélkül — keresztyühiet e reformokat — ám jó — tegye.

Midőn azonban látta, hogy a reformok

A dalnokok dalolni kezdtek, melynek az előadása alatt Basmanov nem szűnt meg magát előre és hátra ringatni és szomorúan jajgatni.

— Miért vagyok én arra itélve, hogy ezt a nyomorult életet folytassam? Miért nem tudok meghalni és megpihenni? De ugy látszik, hogy arra vagyok kárhoztatva, hogy még egy kicsit hosszabban éljek; és a végzet ellen küzdeni nem ér semmit! És miután élnem kell, élni akarok! Játsszatok egy tánc darabot, — kiáltá, a legkisebb felbesszakis nélkül a mondatában és ugyszólva egy lélegzet vételre.

A zenészek, a kik hozzá voltak szokva e gyors változatokhoz, egy vidám dalt kezdtek játszani.

— Gyorsabban! — kiáltá Basmanov, két ezüst kelyhet véve fel és összeverve azokat. Gyorsabban, gyermekeim, gyorsabban ti ördög szállottai!

Basmanov teljesen megváltozott. Minden elpuhultsága eltűnt; és Seryebryany ismét ugyan azt a hőst látta maga előtt, a ki az nap reggel a legvakmerőbb bátorsággal vetette magát a tatárookra.

— Ez már jobb! — mondá a herczeg vidáman.

Basmanov csufondárosan nézett rá. — Ugy, herczegem, tehát ismét megcsaltalak téged! Te azt gondold, hogy én sirtam! Eh, Nikita Romanovitch, tégedet nem nehéz felültetni! És most üritádnk egy poharat ami jobb és bővebb ismerettségünk-re! Majd, midőn jobban megismeresz, látni fogod, hogy nem vagyok olyan resz, a milyennek te engem gondolni látszol!

A vidám zene és a Bashmanov szavai megtették Seryebryanyra a hatásukat. A bort elfogadta.

Fedor Alexeitch, én nem tudlak téged megértetni! Én soha sem találkoztam hozzád hasonlóval. Lehet, hogy te a valóságban sokkal jobb vagy, mint a milyennek magadat mutatod.

Én nem tudom, hogy mit gondolkod-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. június 12.

Napsugár.

— Irta: TUSKE PÁL. —

Szerkesztő ur! Látott-e ön már napokig fénen tartott szilaj paripát, a mely egyszerre eltépi köteleit és kirág a gyepre s gyors inakkal kergeti a szelet; — látott-e ön elfogott madarat napokig vergődni kaliczká-jában s midőn egyszer nyitva felejtik foghása ajtaját: huss és szilaj örömmel száll el?

Jobb hasonlat hiján, valahogy ilyen formán érzem magamat.

Napokig valami kemolyabb munkára adtam a fejemet, csupán azért, hogy bebizonyítsam komolyságomat, a mit nem vontak ugyan kétségbe, de nem is sietett senki megerősíteni. Hetekig borus volt az ég, „mint a bakancsos köpenyeg”, a mint azt a Petőfi által írt bibliában olvastam. Esett az eső, a mi mindig — ha hosszason tart — engem világtájdalomra hangol.

Most aztán vége van mindezen bajoknak. A komoly munkát félre tettem erre a napra, az ég pedig ugy mosolyog, mint egy szép kaczer asszony szeme.

Hogy is tudnak szerkesztő ur a szép asszonyok mosolyogni! Egyetlen mosolylyal az urak egész legióját lánczólják magukhoz. Nekik a szerelem semmi, — egy udvarló kevesebb a semminél. Legió kell! Tömege a rabcsolgáknak, a kik hozzá legyenek lánczolvá ha jár, ha ül, ha alszik, ha ébren van, ha beteg, ha tánczol, ha

De hová az ördögbe tévedek? Mi közöm nekem az asszonyokhoz, — a kik Szent Polykarpus szeriént olyanok, mint a kalen-

dárium: soha sem mondanak igazat, hanem ezért valamit mindig mondanak.

Az igazság kedvéért megjegyzem, hogy Polykarpus urnak szent a neve, de a mit írt, az nem szentírás

De hadd térjek a dologra. Ott hagytam el, hogy az ég mosolyog. Ez a mosoly, ez a ragyogás visszatükrözködik az egész természetben és ott ragyog minden fűszálon. Ah szerkesztő ur, hogy ingerli a véremet ez a kaczagó, illatos, szinompában ragyogó természet.

Megint csak olyan, mint egy szép asszony, a ki nemének minden bűbáját egye-síti. Hiú, kaezer, szenvedélyes, gyöngéd, őszinte hazug elragadó és megtévelyítő.

Láttam egyszer egy ilyen. Ruhájának minden redőjére és arczának minden vonására nagy gondot fordított.

Hiú volt.

Férfit nem hagyott nézés nélkül, ismerősem hagyott kihívó mosoly nélkül.

Kaczer volt.

Csókjá forró volt, mint a tűz; ölelése hosszú és odaadó.

Szenvedélyes volt.

Könynyezett egy meglőtt galamb felett és az árva úgy ölelte meg, mintha édes anyja lett volna.

Gyöngéd volt.

A társaságban így szólt az urakhoz: — Ön közönséges, ön rut, ön csinos, ön szellemes, ön szép, ön lovagias, önt szeretem, önt nem állhatom.

Őszinte volt.

De így is szólt: Szeretlek téged, örökké csak téged. A tied vagyok egyedül.

Hazudott.

És láttam szépségének pompájában. Alacsony keretyen pihent és a hunyó nap

fáradt sugara gloriát font feje körül. Könyny ruhája plasztikus természetű simult és ő hanyagul hajította hátra szép fejét. Ajkai félig nyitva voltak és a csábítóan piros ajkak mögöl, szép fehér fogcsorok villantak elő. Illatos cigarettáját utánzóhatlan bájjal szopogatta s nem igyekezett eltakarni a legszabályosabb bokákra feszülő harisnyák csikjait. Pillantásában, mozdulataiban és lehelletében valami részegítő, mámorosító delej volt.

Ilyenkor tébolyított.

Nekem azonban szerkesztő ur, ehhez sincsen semmi közöm. Én mint a szabaddá lett madár kiakarok szárnyalni a zöldre, körül akarom járni a napsugaras várost, a hol ugyancsak van látni való a vásár miatt.

A vásár látni valóin egy pillanattal hadd bámuljak becses engedelmeiből. Felette érdekes. A Tencsintér hosszában a majom, bika és panoráma komédiát az ugynevezett „kör-forgó” — magyarul „ringliszpil” — mulja felül. Látott a szerkesztő ur ringliszpilt?

Nagyszerű! Iszonyu keletje is van. Tegnap alig lehetett helyet kapni. Minden pad, minden kocsi, minden ló le volt foglalva. Padot 3 krajczárért, kocsit vagy lovat 4 krajczárért lehet kapni. Ha ön feltalál tlni a ringliszpilre, azt ajánlom szerkesztő ur, hogy sziveskedjék lovat venni. Tudja kérem, amolyan dölczeg lovat, a melyik ugy hánnyáveti a lábait és olyan merészen szegi meg a nyakát, a mint fejét a sztygyibe vágja. Én erre a lóra ültem kérem és egy nagy generalisnak képzeltem magamat. Például báró Bauernek. Azt a sok bakát, parasztot, szolgát, szobacziczuszt, cigány purdét stb. a kik körül állják a forgót, magyar delegátusoknak néztem, a kik tölem magyar katonai akadémiát kérnek.

— Addig, míg ezen a helyen ülök, sem-

mi sem lesz belőle, dörögtem le Apponyieknek — akarom mondani — a oszcseléknek, és szinte hallottam, a mint dölczeg lovam hűten utánozta azt a hangot, melylyel egy generalis ló ahoz a bizonyos nótához (parédék alkalmával) accompnírozni szokott.

Persze nem sokáig ültem azon helyen. Szép álom hamar szétfoszlott

De mivel a zöldre indultam, hát megyek a zöldre. Integtet, hívogat a napsugár. Elmarad mögöttem a vásári élet zútravara, léha oszcselék ruhósgése, a vergődő, sürgő-forgó ember kufarkodása. Végig hasalok a buja gyepen, kilombosodott fa árnyékában; szívom az illatos levegőt, hallgatom egy bolond kedvű madár vig nótáját és tűnődöm, hosszasan tűnődöm azon, valyon miféle szerencse érhetette azt a parányi tollas állatot, hogy széles jó kedvének, se hossza se vége.

„A rettenetes Czár”.

Regény a rettenetes Iván korszakából.

KÉT KÖTETBEN.

Irta: Gróf A. K. Tolstoi.

Fordította Clare Filmore után: AMICA.

MÁSODIK KÖTET.

X.

Basmanov.

(Folytatás.)

(55)

Ki ment volna, de Basmanov a káftánja szárnyánál fogva ismét visszatartóztatta.

— Eh, dalnokok! — kiáltá.

Többen léptek be, akik ugy látszott, hogy a jelsre vártak.

— Testvérek, — mondá Basmanov, még mindig fentartva a szomorú modorát, énekeljétek nekem és arra kérlek benneteket, hogy szomorú nótá legyen az!

ellen mekkora ellenzék támadt az országban elhatározta, hogy nagyobb figyelemmel kíséri a dolgok menetét és az esetre, ha a főrendiházban csak igen kevés többséggel mehetnének keresztül a javaslatok, különösen a polgári házasság, idejekorán fogja feloszlítani az országgyűlést.

A király alkotmányos gondolkodására vall ez elhatározás megokolása: a jelenlegi országgyűlés, szabadelvű párt és kormány nem kaptak mandátumot a reformok proklamálására és keresztvételére, de ha az ország többsége az ily életbevágó reformoknak szükséges nagyobb egyértelműséggel — kívánja a romok elbontását, és (a király) nem ellenkezik a magyarság akaratával szemben.

E felfogása a felségnek magyarázza meg azt is, hogy ugyanakkor, mikor Wekerle bejelentette az országgyűlésen, hogy a felség beleegyezésével ment belé a reformok proklamálásába: az anlikus főrendek, kik közt több, a királyhoz egészen közel álló udvari hivatalnok is van, a legvehemensebben ellene fordultak a reformhirdető miniszteriumnak és Csáky miniszternek, ellenben Wekerlét, mint a legfőbb államhivatalnokot, elismerőleg üdvözölték. A király e felfogásának legelőkelőbb szószólója az ő fivére: Károly Lajos főherceg.

E szerint nincs kizárva, hogy ősszel feloszlatták az országgyűlést és így új választásoknak nézhetünk elébe ugyanakkor, midőn új pártok alakításán és más efelől török fejteket az emberek és a radikálisabb változások küszöbén állunk.

A bécsi magyar ifjak.

A bécsi egyetem magyar hallgatói külön egyetemi kört alakítottak.

Szombaton délután négy órakor — mint nekünk írják — körülbelül háromszáz fiatal ember jött össze a gyűlésekre helyen és lelkes éljenzéssel üdvözölte a megjelent vendégeket. Ott voltak Hegedűs Sándor és Ugron Gábor országgyűlési képviselők, dr. Ehrmann egyetemi tanár a Pazmaneum tanári karának háromtagú küldöttsége, Neugebauer László, a bécsi Magyar Egyület elnöke és a budapesti egyetemi ifjúság küldöttsége.

Az előkészítő bizottság elnöke Neugebauer Adolf szigorú orvosi röviden üdvözölte a jelenlevőket, ezután megválasztották a kör elnökének Schütz Gyula joghallgatót, aki nyomában elmondotta lelkes programbeszédét. Utána Paracheti László joghallgató tolmácsolta a budapesti kollegák üdvözlését és élénk éljenzés között jelentette be, hogy a budapesti egyetemi kör szász koronával alapított tagul lép be a testvér-egyesületbe.

Nagy hatást keltett Ugron Gábor felhívása, a ki beszédében megemlékezett arról, hogy ő is volt Bécsben egyetemi hallgató, de oly időben, mikor a nemzet még az elnyomás bilincseit viselte, a hon fiainak akkor az volt a feladata, hogy a nemzetet az alkotmányos élet sorompóiba és a fejlődés útjára vezessék és így a haza létét biztosítsák.

Most az a feladata a fiataiságnak, hogy a munka és a tudomány fegyvereivel küzdjenek fejlődésért és virágzásért. Ne csüggedjenek, ne veszítsék el hitüket itt, hol az idegen fény, pompa és gádzagság elbűvölő társasága a saját szegénységünket, mert nem az a dicsőség, ki a nagyok előtt leborul és a kirólad; de miután az isten a csatatéren hozott bennünket össze — iszom az egészségedért!

— És utolsó cseppig kitartotta a poharat.

— Ugy van barátom! Ugy van hercegem! Olyan igaz, mint a felettünk levő ég, hogy én neked igazi jóakaró vagyok! De gyerdnk, trüistünk egy másik poharat mind azon tatárokról vesztere, — a kik szent Oroszországnak a földjén még mindig életben vannak!

Serebryannak erős feje volt, de a második pohár bor után gondolatai zavarodni kezdtek. Vagy a bor volt erősebb mint rendesen, vagy Basmanov szándékosan tett abba valami kábító szert, bár melyik esetben a herceg feje szédültni kezdett, és ő csak Basmanovot tudta hallani, amint szíjait dalt folytatja, a dalnokok kíséretében és folytonos kiáltásaival, hogy: „Gyorsabban gyermekeim, gyorsabban!”

Midőn Serebryannak magához jött, a dal még mindig folyt és ő magát a persa diványon félig fekvő, félig ülve találta. Basmanov a szolgáló segítségével női ruhákba próbálta a herceget átöltöztetni. Serebryannak az agra még mindig olyan zavarodott állapotban volt, hogy alig tudott a meggyalázottság ellentámasztására gondolni, midőn hirtelen szomorú vonítás szakította meg a csendet.

— Mi az? — kérde Basmanov mérgesen.

— Egy kutya vonit a fiatal Skooratov sirja felett! válaszolja a szolgáló, a sátorból kinezve.

— Adj ide egy ijjat és vesszőt! Majd megintem én ezt a kutyát akkor vonítani, midőn én a vendégeimet mulattatom!

A Skooratov szó teljesen kijáratította Serebryant.

csit megveti, hanem azé, ki a kicsiből nagyot tud teremteni.

Utána Hegedűs Sándor beszélt röviden, kérve a fiataiságot, hogy ne azért alkítsanak Bécsben magyar egyesületet, hogy másoktól elárkozzanak. Ne adjanak helyet szívükben a gyűlölet, féltékenység vagy antipátia érzelmeinek még azok iránt sem, a kik ellenszenvet mutatnak irántunk s nemzetünk iránt; ellenkezőleg, tekintsek feladatunknak, hogy bizalmat keltsenek még ellenségeinkben is.

Dr. Ehrmann egyetemi tanár az egész tanári kar rokonszenvével biztosította az egybegyűlteket és megemlítette, hogy bizonyos ideális vonás, a testvériség érzése jellemzi a magyar ifjúságot, csodálatos harmóniában hazájuk forró szeretetével.

Mind a három szónok beszédét viharosan megjelenezték, az ifjúság a székekre állva percekig tapsolt. Még fokozódott a lelkesedés, mikor Neugebauer László bejelentette, hogy a bécsi Magyar Egyesület szász koronával alapított tagnak lép be az új körbe. Alapító tagnak jelentkezett még Jókai, Hegedűs Sándor, Ugron Gábor és Ehrmann tanár.

A közgyűlés végül elfogadta az alapszabálytervezetet és megválasztotta az ideiglenes tisztkart.

Este kedélyes lakoma fejezte be a magyar fiataiság szép ünnepnapját.

Árvizek.

Néhány nap óta folyton érkeznek tudósítások Erdély egyes vidékeiről az árvízpusztításokról.

E tudósításokat ezekben adjuk.

Déva, június 10.

A Maros-völgy mindenfelé víz alá került. Minthogy a mellékvizek rohanó áradatát a magasabb hegysek hóoladása is fokozza, a túladás folytonosan emelkedik. Déva aló terület, a Görögváros el van árasztva. A római katolikus zárda templomát torlaszokkal védik. Több kisebb ház bedült és a vízárban rekedt lakosságot csónakokon élmezi a hatóság.

Az ár ma egy méternyire áradt ismét Csorna és a Strigy-völgy szintén víz alá került. Magától értetődik, hogy az árvíz tömördek károkat okozott. Az esőzések tegnap megszünt és így remélhető, hogy pár nap múlva a vizek a rendes mederbe visszatérnek, de az elárasztott vetések menthetetlenül oda vannak.

Nagy-Enyed, június 10.

A Maros áradása folytán Gáldó, Kosalárd, Gyulafehérvár alsó része és Táté víz alá került. Maros-Váradján több ház összeomlott. Alvinczen pedig több épület megromlott. A víz már apadó félben van.

Szegesvár alsó részét a nagykütlől szintén elöntötte. A város főutcájának méternyi magas piszkos víz-hömpölygött; sok helyiség és pinze telt meg vízzel. A vasút felé eső városrészekben, hol a belvárosiak kertjei vannak, rendkívül nagy pusztítást vitt végbe: a kerítéseket ledöntötte, az ültetvényeket tönkre tette és sok épületet megbontott. Csak a Jézus-testvérek fatuléből óriási tönköket, épületfákat, padokat kockáztak, deszkákat stb. sodort el, az elsodort holmikkal megrakta a városi park bokrait és fasorait; a Kisföld nevű uton pedig hatalmas torlaszokat emelt.

Az ev. református templomba is be ment a piszkos sáros víz. A Siohof külvárosban néhány épület összeomlott, úgy, hogy a városrészen és lakosok a padlásra menekültek. A gátakat és hidakat a rohanó ár megromlalt, a mezőkön, kaszálókon és komlókban nagy károkat okozott.

Erszékétvároson és Medgye-

— Megállj, Fedor Alexeitch, mondd, a lábaira állva. Az a Maxim kutya, Booyan, ne bántsd szegényt. Booyan engemet a fogadtott testvérem sirjához szölit, már is nagyon hosszasan voltam itten, Isten veled, ideje hogy távozzam!

— Hercegem, mielőtt elmennél vedd fel ezt a ruhát!

— Nem reám szabták! — mondá Serebryann a Basmanov által elibe tartott hosszú női ruhát félretaszitva. Viseld magad! téged megillet!

— És ott hagyta a sátrót a nélkül, hogy válasza váraozott volna. Hallotta a Basmanov átkozódását, káromkodását és szidását, de nem ügyelt azokra. A Maxim sirjához ment, hol rövid, de buzgó imádságot mondott és Booyannak a kíséretében a rablókhoz ment, a kik a Persten parancsa alatt nagy tüzeket raktak és azok körül foglaltak helyet.

—

Az elválás.

Mihelyt virradni kezdett, Persten felkeltte az alvó bandát.

— Gyermekeim! — mondá a rablók, mikélt azok őt és Serebryant körülvették, — eljött az ideje, midőn valónk kell! Gyermekeim, Isten veletek! — En viszatértek a Volgához. Kérlek, bocsássatok meg nekem, ha véletlenül megbántottam valamelyiketeket.

— És Persten mélyen meghajította magát az őt körülvevő csoport előtt.

— Ataman! — kiáltottak a rablók egyhangon — ne hagyj el bennünket! Mit tegyünk mi nálad nélkül!

— Gyermekeim, kövessetek a herceget. — Hala annak a mit tegnap cselekedtetek, minden bűnököt lemostatok és a herceget nem fog titeket elhagyni!

sen is a Kütküllő áradása tegnap nagy pusztításokat vitt végbe. Ladámos és Nagy-Selyk között pedig a Visza áradása tette tönkre a vetéseket.

Az árvíz Székely-Udvarhely, Székely-Keresztur, Segesvár és Medgyes közt a vasúti töltést elszakította és megromlalt. Alsó-Disk, Fogaras, Erked, Héjjasfalva víz alatt vannak. A brassói postát kocsijáratlalt próbálták tegnap Fogaras felé átszállítani, de az árvíz miatt lehetetlen volt.

A nagy esőzések természetesen forgalmi akadályokat is okoztak, melyek részben már szűnőfélben vannak.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától kapott értesítés szerint a pályatest Segesvár és Erked között részben helyreállítván, a személyforgalom ezen a vonalrészén kétszeres átállással megnyitott. Továbbá Nagyszeben — Felek és Felek — Fogaras között az akadály elhárított és így a nagyszebeni fogarasi vonalrészén az összes forgalom ismét felvételtett, ellenben Segesvár — Erzsébetváros és Medgyes között árvíz miatt a forgalmat bizonytalan időre időre be kellett szüntetni.

A pécsi bányász sztrájk.

Pécs, június 10.

Ma délután két órakor járt le a határidő a munka megkezdésére Szabolcsan, Vasson és Somogyon, de egy munkás sem jelentkezett a munkára. A kolóniában vagy 20 fiatal munkás jelentkezett, kiket hétfőre berendelték. A munkások még mindig a Pécs-től 1 és fél órajárányira eső Szabolcs községben vannak összpontosítva, hol az utcákat és a nagy teret ellepik. A katonaság, a szolgabíró és a hatóság a plébánia lakban tartózkodik. Délután 4 órakor érkezett vissza a küldöttség Budapestről, melyet a sztrájkolóknak lázas türelmetlenséggel vártak. Az egész, mintegy 3000 főre menő népség az utcákat és a házakat lepte el, tarkítva aszszonyoktól gyermekektől; a katonaságot ma itt is megáldosták és Mohácsra 100 huszárt vezényeltek a sztrájk színhelyére.

Soh Károly dr. szolgabíró, Vazary Gyula városi főkapitány, Vogl őrnagy és a csendőrszék előtt kihallgatta a Budapestről érkezett küldöttséget, melynek szónoka Bernáth József nem tudta megmondani, hogy a belügyminiszternél ki fogadta, csak azt mondotta, — hogy a belügyminiszteriumban azt mondták, hogy a társulat lakásából a munkásokat el nem távolíthatja. A szolgabíró a küldöttséget és a tízes bizottságot figyelmeztette, hogy most már látva a felfázószó eredménytelenségét, látva, hogy a törvényen kívül élni mit sem tudnak, térjenek vissza a munkára, adják elő a sztrájkolóknak, mit végeztek a miniszternél, hogy csak ha dolgoznak, van kilátásuk, hogy kéréseik egy része teljesítve lesz. A küldöttség maga meggyőződött, mennyire igaz van a hatóságnak és a szolgabíró kérésére azonnal összehívták a sztrájkolókat. Bernáth József munkás felállt egy magas fa tetejére, — híven referál utjáról a miniszternek; elmondta, — hogy visszajövet azért jöttek hajón Mohácsra át, hogy ott meggyőződést szerezzenek, igaz-e az, hogy Mohácson félmillió szénkészlet van raktáron. Látta, hogy a társulat még négy héti is elvárhat arra, hogy ne dolgozzanak. (Zajos kiáltások: Mi is elvárhatunk). Tanácsolja, hogy menjenek a bányákba, majd meglátják teljesítik az ígérteket, ha nem akkor is ráérnek sztrájkolni. Azon kérdésére, hogy ki akar dolgozni, az emelje fel a kezét, egy kéz sem mozdult. Mire szónok a bizottság nevében leküszönt állásáról, mert ő már eleget járt, mikor még az uraknál mindent elkövetett, de látja, hogy munkán kívül más eredményt el nem érhetnek. Sztelneczy József bányász ugyanazt németül mondotta el kérve társait, hogy jöjjenek munkába.

— Pajtásaim! — mondá Serebryann — én ünnepélyes fogadást tettem a czárnak, hogy ítélete elől soha sem fogom a menekültet megkísérteni. — Ti legjobban tudjátok, hogy a börtönt nem a saját szabad akaratomból hagytam el!

— És most be kell váltani szavamat és életemet a czár kezébe helyezni. — Készek vagytok-e a példámat követni?

— De vajjon megbocsát-e nekünk? — kérdezték a rablók.

— Azt nekem tudom nektek mondani és nem kívánlak benneteket megcsalni — Lehet, hogy megenged nektek; lehet, hogy nem enged! — Gondoljátok meg ezt jól, magatok között értekeztek felette és tudassátok velem, hogy ki akar velem jönni és ki kíván ott maradni, a hol van!

A rablók egymásra néztek, félre húzódtak és egymás között beszélgetni kezdtek. Egy kevés idő múlva vissza mentek Serebryannyhoz és azt mondták:

— Mi készek vagyunk veled menni, ha az Ataman is velünk jön!

— Nem gyermekeim, ne kérjétek arra! — mondá Persten — még abban az esetben is ha nem mentek a herceggel, a mi utjainknak el kell válni.

Elég régóta vagyok itten, vissza kell mennem a saját szülőföldemre. De különben is, mi egyszer veszekedünk; az elszakadt sinórt bár mily jól kössetek össze, a bök mindig megmarad rajta! — Gyermekeim, kövessetek a herceget, vagy válasszatok egy más Atamant, de mindenképp legjobbat lesz a herceget követni; én nem tudok mást gondolni, mint azt, hogy azok után, a mit hazánkert tettemek, a czár meg fog nektek bocsátani.

A rablók ismét értekeztek egymással és rövid vitatkozás után két részre oszlottak.

— De nem ébezünk, inkább meghalunk! kiáltások hangzottak sztrájk.

A szónok végre háromszor kalapot lengtetve „Glück auf“ kiáltással, melybe valamennyi bányász beleugrott, hagyta el helyét.

A szabadosi bíró kijelentette, hogy idegeneknek többé hajlékot nem ad, mire a népgyűlés véget ért.

Holnap a katonaság a parasztnak fog beszállásoltatni s ha ez sem használ, csak akkor nyúl a hatóság a kényszereszközökhöz. A sztrájkvezetők egymás közti meghasonlása jogosultá teszi azt a reményt, hogy a sztrájk befejezése közel van.

Mohács, június 10.

Ma délután három órakor érkezett távirati páncsra a helyben állomásán levő házasságszárad alarmiroza lett, 4 órakor Pécsre indult szigorú menetel. Embereként 20 drb éles töltényt osztottak ki, az almar a pécsi szénmunkás sztrájkjal függ össze.

Erkel Elek. †

Mint Budapestről értesítenek, Erkel Elek a népszínház karnagya tegnapielőtt meghalt.

Mint az Erkel-család sarja, maga is nagytehetségű zenész volt. Nagy csendben, minden feltűnés nélkül, szinte titokban írta gyönyörű zenéjű operetteit, melyekben a magyar nemzeti operette alapkövét rakta le. Talán három vagy négy nagyobb műve volt, melyek mind színe is kerültek a népszínházban, a nélkül azonban, hogy a műsoron maradandó helyet foglalhattak volna el.

Az a nagy alaposág, mely apját jellemzi, az ő tulajdonsága is volt. Zenéje sokkal finomabb, melyebb volt, semhogy a Népszínház fürgé vért közönségének tetszését kivírhatta volna.

A balsikerek azonban nem riasztották őt el muzsájától, melyet rajongó szeretettel vett körül. Dolgozott, szünet nélkül dolgozott, úgy, hogy csak is a súlyos betegség csikarta ki kezéből az írói tollat.

Erkel Ferenc, Elek fiát nem szánta zenésznek. Hatalmassal áltatta termetű ifju volt, s ezért apja kovácsot adta legénynek. Az ifju Elek, kinek lelke már akkor is ideális ábrándokkal volt telve, csak nagy megadásal, s elkényeszeredve hajlott meg apja parancsszavának. Az ő-budai hajógyárban húzta a fűtatót s tötötte a sziporkázó vasdarabokat hosszú években keresztül, míg mesterségét végre kitanulta.

Az ereiben pezsgő művésze-vér azonban nem hagyta nyugton. Alighogy letette a pörlyt, már is ott látjuk őt a nemzeti színház zenekarában, hol az útdobot verte.

Később ügyelő lett a nemzeti színházban s 1875-ben innét került a népszínházhoz, mely akkor nyílt meg, s melynek Erkel Elek mostani súlyos betegsége kezdetéig karmestere volt. 1884-ben átszereződött a magyar kir. operához, de 1885-ben már újra ott állt a népszínház karmesteri székén, a a melyről igazi virtuositással dirigálta az előadásokat.

Elő operettje, Székely Katalin, 1880. január 16-án került először színe szép sikerrel. Utána következtek Tempefői 1883. november 16-án és végre A kassai diák, melyet 1890. november 15-én adtak először. Operettejein kívül egész sereg népszínházhoz-írt vagy pedig állított össze zenét.

Íróasztala fölájában egy új operette is maradt befejezetlenül: Argirus királyfi és Tündér Ilona, melyet az ősszel akartak előadni.

Az elhunyt már két év óta betegeskedett. Vese és szívájában szenvedett. A betegség az utolsó évbén gyakran vonta el a színházról, súlyos baja dacára azonban apríl haváig mégis rendszeren elfoglalta karnagyi székét a népszínházban.

A kettő közül a nagyobbik Serebryannyhoz ment.

— Vigyél magaddal minket, — mondták — mi készek vagyunk ocszkozni a sorsodban!

— És mit fognak a többiek csinálni? — kérde Serebryann.

— Ók Chlophot választották atamánjuknak, de mi nem kívánjuk őt vezérünknek! — A Chlopkó emberei a legrosszabbak az egész bandában! — sugta Persten a herceggnek; még tegnap sem harcoltak olyan jól, mint a többiek!

— De hát te magad mit csinálasz? — mondá Serebryann — semmi sem birhat rá, hogy velem jöjj?

— Nem, hercegem, én nem vagyok ugyan abban a helyzetben, mint ezek a többiek. A czár soha sem tudna nekem megbocsátani! De különben is nyugtalanul várom, hogy Yermak Timofeitchet lássam, régóta nem találkoztunk. Hercegem, Isten veled, a mennyire teheted gondolj reám kedvezően!

Serebryann barátságos szorította meg a Persten kezét, aztán megölelte.

Isten veled ataman, — mondá, — sajánszom, nagyon sajnálom, hogy vissza még a Volgához, te bizonynyal jobb dolgokra vagy érdemes!

— Ki tudja, hercegem — válaszolá Persten, különös kifejezéssel az arczán, jó az Isten és talán én sem maradok mindig ugyan azaz ember, a ki most vagyok!

A rablók előkészületeket kezdtek tenni az utra. Midőn a nap feljött, Basmanov és a kísérete már eltűntek. Fedor Alexeitch még az éj közepén elindult, hogy ő legyen az első aki a czárnak a tatárok felett vívott győzelmet megvigye.

(Folyt. köv.)

April közepén, a „Próbaházasság” előadása után annyira rosszul lett, hogy kocsi kellett hazaszállítani a szótó nem is lépett többé a karnagyi emelvényre. Lakásán a gondos ápolás dacára minő rosszabbul lett s a hó 2-án Kéty tanár már menthetetlennek mondotta. Az utolsó héten nagy fájdalmak voltak s nem is bocsátottmagához senkit.

Levél.

Székely-Keresztur, jun 8.

Árvizek hömpölygő, mocskos hullámai körül irom tudósításomat. Két hét óta folytonosan esik. A Nagy-Kütküllő és mellékfolyói azóta ötször csaptak ki medrűkből, nagy pusztításokat okozva. Legiszonyabb volt, ma éjfélok történt áradás. A Kütküllő — Fejér Nyikó és gaggi patak vize egyszerre jött meg. Az országuton nem lehetett járni. Sokan az alacsonyabb helyeken, első álmukból felverve, az ablakokon menekültek ki, az éjszakát a hijukban töltötték. Papp János-féle kerten, bokorban, patakvál szorosokban, hol emberemlékezet óta árvíz nem járt, minden el van öntve. A hömpölygő ár elvitte a kerítéseket, elszaggatta mind a két malomgátját, hidakat rontott, előfákat szaggatott ki. Fiátfalva, Újszékel közűg házaí vizben állnak. Székely vasút közlekedése fenn akadt. A csokfalvi malmot tönkre tette. Ugy látszik, emberéletet sem kímélt. Újszékel-en egy hét esztendőnek látszó gyermek hulláját vetette ki. Más községekben is rémhírek járnak szájról-szájra, lehet azonban, hogy az ijedség terjeszti, nagytja, s ezért nem bírnak alappal.

Galambfalváról ép most jó sürgöny-tudósítás, hogy ott felházasakadás volt s ismét árvízert kapunk. Az árvíz teréről az emberek a házakból költöztetik ki.

Segesvárt is, a mint beszélük, az áradás iszonyu pusztításokat tess. Vajha Isten jobb napokat hozna reánk.

Felvételi kellékek,

a görényi erdőőr szakiiskolába.

Lapunk mult számában közöltük, hogy a földművelési miniszter erdőőrök kiképzésére Görényben erdőőr szakiiskolát állított fel, melyet október 1-én nyitnak meg.

Akt is említettük volt, hogy ez iskolába való felvétel iránt a kérelt jul. végeig a földm. miniszteriumhoz kell beadni.

Midőn a hatóságok, iskolák, erdőbirtokosok, testületek, szülők, növendékek figyelmét es iskolára felhívjuk, itt közöljük a felvételi kellékeket:

1. A tanulóknak felvételtetni kívánók tartoznak kimutatni, hogy:

a. 17 éves életkorukat betöltötték, illetve a belépés napjáig (legkésőbb október hó 8-ig) betöltik és 35 évesnél nem korosabbak.

b. Ép, erős egészséges testalkattal különösen pedig jó látó, halló és beszédképességgel bírnak, a mely kellékek kinostári orvos, honvéd orvos, vagy vármegyei orvos bizonyítványával igazolandók.

c. az elemi iskolát elvégezték, illetve folyékonyan jól írni, olvasni és a négy szám művelét szerint számolni tudnak.

d. Jó erkölcsű magá viseletűek, a mi bizonyítvánnyal igazolandó.

e. katonai kötelezettségben állanak-e s ha igen, a katonai könyvesköz melléklendő; f. állami ellátás mellett felvételtetni kívánók hitelse szegénységi bizonyítványt kötelesek mellékelni.

2. A folyamodó tartozik kérelmét saját kezűleg írni, abban pontos czímét megjelölni és folyamodványát legkésőbb július végéig a földművelési miniszteriumhoz benyújtani.

3. Minden tanuló tartozik a belépés alkalmával magával hozni 6 inget, 6 lábraválót, 6 zsebkendőt, 10 pár kaptató, vagy barisnyát, egy pár edzőjárásra alkalmas erős bagaria csizmát, valamennyit jó állapotban.

4. Azok a tanulók, kik saját költségükre vétetnek fel, tartoznak az ellátásért és az intézésben való tartózkodás idejére adotti ruházatért évi 150 frtot fél évi előleges részekben fizetni, tehát a szülők vagy gyámok kir. közjegyző előtt kiállított okmánynyal tartoznak igazolni, hogy az évi 150 forintot a kifizető időre, az iskola vezetőjének kezéhez lefizetik.

Az állami ellátás mellett felvett tanulók szülői, illetve gyámjai, ha a tanuló az erdőőr szakiiskolát a 2 évi tanfolyám teljes bevégezés előtt elhagyja, vagy pedig szabályszerint elbocsátandó lenne, a rá fordított költségeket egy évre 150 frtot számítva, megfiteríteni tartoznak.

Pánik a kolozsvári piacon.

Kolozsvár, jun. 11.

(K.) A kolozsvári országos vásáron ropant izgalmat és a szarvasmarha árak rendkívül csökkenését idézte elő az a hír, hogy Romániával a szerződés a szarvasmarhák szabad behozatalára nézve érvényesülni fog.

A hírelők azt állították, hogy a szerződés teljesen készen van a miniszter asztalán s csak aláírásra vár, hogy végrehajtása foganatba vétecsék.

Ez a hír a kolozsvári vásáron roppant károkat csinált. Az árak egyszerre rohamo-

san hanyatlottak. Senki sem mert venni, mert nem tudhatta, ha ő mire kihizlalja a megvett állatot, az oláhországi nem gyurja-e le annak árát, annyira, hogy a befektetett tőkének csak egy részét kapja vissza?

Mindenki azon tündökölt: ez a szerződés ha életbe lépne, Erdélyre közgazdasági és kereskedelmi szempontból roppant nagy károk háromolnának.

A piac képe egészen megváltozott. A vételkedv megcsökkenett. Az eladók nem tudtak portékáikon túl adni, a vevők pedig nem akartak kétes vásárra belebocsátkozni.

A piacon a hangulat általánosan nyomott volt. A bizonytalanság mindenkit tartózkodásra tett.

Lapunk a közönség tájékoztatása céljából ma d. e. a következő sürgönyt intézte a tárgyan Bethlen András földm. miniszterhez;

Nagyméltóságú
Bethlen András földm. miniszter urnak.
(Válasz fizetve.) Budapest, 1898. június 12.

A kolozsvári országos vásáron az árak roppant csökkenését idézte elő az a hír, hogy a szerződés oláh országgal a szarvasmarhák behozatalára nézve kész és közelebből életbe lép.

Ez a hír az erdélyi gazdaságra, kereskedelemre erdélyi részünkre roppant károkat csinál, mely észrevehető már a mostani vásár alkalmával is.

Kérünk Nagyméltóságodtól a közönség megnyugtatósa végett távirati értesítést, hogy miben áll ez az ügy.

Ellenzék szerkesztője.

Miként lapunk szombati számából olvasóink meggyőződhetek, az erd. gazdasági egyesület ezen baj bekövetkeztetésének elhárítására a saját hatáskörében, felfogva az állapotnak nagy mérvű hátrányát mezőgazdaságunkra, már megette a szükséges lépéseket az által, hogy a szerződés megkötése ellen állást foglalt és széles körű tekintettel indokolt feliratot intézett ez ügyben a földm. miniszterhez.

Nem tudjuk az erd. gazd. egyesületnek buzgólkodását eléggé méltányolni, hogy mint ilyen országos tekintélyt és gazdasági ügyünket elővinni hivatott testület figyelmes szemlélődésével a bajt észre véve, azt még csirájában elfojtani törekszik.

Hisszük is, hogy bölcs és hazánk földmívelési ügye iránt oly melegen érdeklődő s kormányzata alatt már eddigi sikeres munkálkodásával annyi eredményt tanúsító földm. miniszterünk Erdély gazda közönségének az erdélyi gazd.-egyesület feliratában nyilvánított óhaját figyelemre méltatja és annak érvényét szerezni minden erejéből törekszik.

Mi saját álláspontunkból folyólag is épen a most folyamatosan levő kolozsvári országos vásár rossz eredményéből egészen nyugodtan ki merjük mondani, hogy ha Romániával a szóban levő szerződést megkötik és hazánk határát a romániai marha és nyers termények át lépik, — hazánkban a különösen haza részünkre mezőgazdasága és állattenyésztése egy év alatt vissza esik oda, ahol volt, a vámháború előtt és Erdély gazdaságunk végyoni állapota és adózó képessége a minimumra fog csökkenni és az adó végrehajtóknak a prüssel a kezükben meddő lesz a munkájuk.

A minisztertől lapunk zártáig értesítést nem kaptunk.

Tűz.*

Kedves tűz, lobogj a pásztorokra, Szép emberek tűndökölj el, Dolgos ember munkatársaképpen Zugj a gyárban, mint áldott erő.

Vess világot értálló toronyból, Fonj sugárból mentő kötelet, És dobd ki a kizűködő hajónak, Mely bolyong a bős habok felett.

Ég a munka minden állomásán, Templomok örök lámpáiban, Még inkább a tisztá, hű szivekben, Hol Istennek szebb lakása van.

Csak ne szállj a szalmás födelekre, Csak kerülj a kis kunyhók sorát, Hol a fáradt, tündökölt szegénység Pihen az élet nyomorától!

ÁBRÁNYI EMIL.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, június 12.

— **Kolozsvármegye közigazgatása** ma délelőtt tartotta havi ülését gróf Bély Ákos főispán elnöklése alatt. A választott bizottsági tagok közül jelenvol-

*) A „Május” című albumból.

tak: Baross Domokos Br., Bánffy Ernő, P. Horváth Kálmán, Huszár Tephó, Sigmund Ákos, Szabó József, Szacs. v. Sándor. Az ülés legérdekesebb tárgya az 1893–94 vármegyei utmunka biztosítása volt. Beterjesztvén ugyan is az árlejtés eredménye a bizottság Ditrói és társ a ajánlatát fogadta el Horoviz Sámuellel szemben. Puhala Adolf beterjeszti az 1892 évi forgalmat a vármegyei posta, távirat és távbeszélő állomásainak. E szerint tiszta haszon mutatkozik 11,852 frt. E szerfelett kedvező eredmény helyessé és méltányossá tenné egyfelől több posta és távirat hivatal felállítását és másfelől főleg az igazán nyomorult ellátással bíró posta és távirat hivatalnokok javadalmazásának felemelését, mert általánosan ismert dolog, hogy a vidéki posta kezelők alig élhetnek, — s az utolsó napszámossal is kevesebb fizetésük van, — s így nem lehet csodálni, hogy részben nem arra való egyénekkel vannak e fontos állások betöltve.

— **8-ik patika.** Nagy szomorúságra ébredtek a mai napon a kolozsvári gyógyszeresek: leérkezett Hieronymi Károly belügyminiszter leirata, mely a 8-ik gyógyszer-tár felállítását megengedi, még pedig nem ott, ahol a pályázó gyógyszeresek kérték, tudniillik a hidevei nagy-utca közepe táján, hanem a hidevei király- és szeszgyár-utczák sarkán, a horvá tanács és a városi bizottság közgyűlése ajánlották volt. Az engedélyt a belügyminiszter Dávid Józsefnek adja meg, hogy a jelzett utczasarkon a 8-ik gyógyszer-tárt legkésőbb egy év alatt felállíthassa; ha ezt nem teszi, a kapott engedélyt elveszt. Jellemző, hogy nem Dávid folyamodott a 8-ik sorban a 8-ik patikáért, hanem mások, még pedig három gyógyszerész is megelőzte őt; s mégis dacára a fennálló szabályoknak, minél fogva több folyamodó közül az engedély megadása esetében a legelső folyamodónak van elsőbbsége mégis a 4-ik folyamodó kapta meg. Ugy látszik a 8-ik patika engedélyezésével a kormány ismét kortes-érdemeket akart megjutalmazni, mint a 6-ik és 7-diknél. Csodálkozunk Hieronymi eljárásán s azon, hogy engedett a párt-befolyásoknak, pedig ő hangsúlyozta már többször, hogy az adminisztráció javítását azon kell kezdeni, hogy ne legyen többé már párt-adminisztráció.

— **A Mátyás-szobor.** A Mátyás-szobor végrehajtó bizottsága tegnap, 11-én d. e. 11 órakor Sigmund Dezső működő alelnök elnöklése alatt gyűlést tartott, melyen a többiek közt kiegészített magát: dr. Szádeczky Lajos, dr. Márki Sándor, Pákey Lajos és Szavacsina Géza tagokkal, kiket a bizottságba felkérni határozott. A gyűlés egyetlen lényeges tárgya volt a pályázati szöveg megállapítása, mely a napokban közzétetik. E szerint a Főterre lovasszobor tervezendő, a költségek 100 ezer frtra határozattak, s pályázati határidőül, melyben csak hazai szobrászok vehetnek részt, kitűztetett 1894. máj. 1-seje. Megállított 3 pályadíj 4000, 3000 és 2000 korona értékben, melyek a legjobbaknak talált műveknek okvetlenül kiadandók. A részletek a pályázati hirdetésben tételenk közé.

— **Gróf László István.** Beszterce-Naszódvármegye új alispánját Kolozsvármegye tisztikara a napokban bucsúztatta el. A Hungária külön tisztelettel mintegy harmincz tisztviselő gyűlt össze, hogy szeretett volt kollégájukkal bucsu poharat ürtessen. A hangulat olyan forma volt, midőn a család jó pártit csináló leányát engedi ki a családi hájlekből. Mert gróf László előmenetelén mindenki örvend, de azért rosszul esik tudni, hogy eltávozik. Az ő kitűnő modora mindenkit egyaránt megnyert, — s talán soha senki egy percig sem neheztelt rá. A pohár köszöntők sorát Gyarmathy M. alispán nyitja meg, szellemes toaszban tüdőzőlővén új kol légját. Hory Béla árvaszéki elnök elmondja, hogy Gyarmathy egész raját bocsátá már ki a közig. tisztviselőknak. Gr. László István is egyik kiváló tanítványa volt, s így téhat éltette a mestert. Trucza Endre előadván, hogy gróf László a közigazgatás minden ágát tanulmányozá, s hogy a legutóbbi hónapokban árvaszéki rendes referens volt, téhat Hory Bélát szintén mint egyik mesterét köszöntő fel. Bónis István László utódát szintén Ignác Istvánt humorral élteti. Azután Gróf László állott föl, gyönyörű beszédben bucsúzott el szeretett kollégáitól, barátaitól. Végül dr. Szentkirályi Kálmán nagy humorral, ügyesen élteti gróf Lászlót. Beszterce-Naszódvármegye valóban szerencsés, hogy ily kiválóan derék és népszerű alispánt kap.

— **A mentőegyesület közgyűlése.** Tegnap délelőtt 11 órakor tartotta meg a kolozsvári mentő egyesület első évi közgyűlést a városház közgyűlési termében, dr. Haller Károly elnöklése alatt. A gyűlésen, mely élénk érdeklődés mellett folyt le, gr. Bély Ákos főispán, Züllich István, Dorgó Albert, Hory Béla árvaszéki elnök, gr. Te-

lek László, stb voltak jelen. Elnök az ülést megnyitván, dr. S. Pataky Leó titkár jelentése olvastatott fel, mely részletesen vázolja az egyesület első évi tevékenységét és működését, melyet a következő érdekes adatokban tüntet fel a jelentés. Összes működés: Balesetek száma s az ezeknél nyújtott segély 580. Betegszállítás: 201. Mozgó órásg: 304. Tűzhöz kivonulás: 12. Összesen 1096. Esek közül nappalra esett 781, éjjeli időre 316.

— **Koszoru helyett 10 frt.** A kegyelet nemes nyilvánulását jótékonyssággal szépen követte össze gróf Horváth-Tholdy Lajos ur azáltal, hogy a néhai megboldogult gróf Miklós kopsorójára szánt koszoru helyett, 10 frtet adott át Bíró Béla kolozsvári apát-plébánosnak oly célból, hogy ezen összeget juttassa egy vallásos szegény családnak, hogy ennek tagjai néhány napig fölségesen anyagi szükségleteik elnyithassák. A gróf Horváth-Tholdy Lajos ur kegyelely módon való lerovásának követőit szintén mély lelki vigasztalás töltötte el azon tudat, hogy a gyász érzet és részvét ily tényével a szenvedő emberiség sorsának enyhítését is összekapcsolhatják a sok keserű könnyet le-törölhetnek.

— **A hercegövegina előtt** elvezető ut egyike a legélénkebb közlekedési vonalnak. Ez a legrövidebb útja az új városrészeknek, a Kővári telepnek. Ez az út azonkívül a szőlőkhöz és még sokfelé vezet. A lakosság 150 aláirással ellátott kértet adott be, hogy lámpákkal lássa el a polgármester az utcát. A polgármester megette, hogy a dr. Széchy lakása elé lámpát tétetett, tudni való, hogy miért. Az utvonat többi részét azonban teljes sötétségben hagyta. Pár hét előtt egy tekintélyes városi hivatalnok ez uton a sötétség miatt az árokba lépett, lába kimarjult most is fekszik. Tegnap is merültek fel kisebb nagyobb esések, kellemetlen zuzódások, a járókelők azért is ki vannak téve a baleseteknek, mert az utvonat közepe téglával s egyéb építési anyaggal meg van rakva. Mind ez a hatóság előtt és a polgármester előtt nem számít náluk; csak egy a célja az: hogy Széchy tanár egyedül legyen kivilágítva.

— **Zabai gr. Miklós** holttestét tegnap este hozták be Kolozsvárra a vasuti pályaháztól. A Reikensuban elhalt erdélyi főúr ravatala belmonostor utcai házában van felállítva. Diszes menyestet állt fekszik a halott, körülve a jóbarátok, szomszédok és ismerősök koszorúinak nagy sokasága által. Az elhunyt feje fölött agróf család cimere van, a ravatal körül s a teremben déli növények foglalnak helyet. Az ablakokon gyász függönyök, folyosókon, kapuk között, mindenütt gyász szőnyegek vannak. Az elhunyt temetése d. u. 3 órakor ment végbe a r. k. egyház szertartása szerint nagy pompával.

— **Temetés.** Nagy pompával temették el ma d. u. 3 órakor Kolozsvárt a belmonostor utca 8. sz. háztól gr. Miklós főreindiházi tagot. A temetési szertartást Bíró Béla apát kanonok fényes segédlettel végezte.

A halottas háznál a családtagok és rokonokon kívül együtt voltak a Kolozsvárt időző erdélyi főurak teljes számban. A cs. és kir. katonaság s a magyar kir. honvédség tisztai kara Hild és Galgóczi tábornokokkal teljes díszben vonultak ki.

A kolozsvári honvéd-egylet tagjai In-czedy Samu ezredes elnök vezetése alatt volt jelen. A vármegye tisztikara Bély Ákos főispánnal, a városi tisztikar Albach Géza polgármesterrel, kir. törvényszék br. Szentkereszty Sigmund vezetésével mellett.

Ott láttuk gr. László István Beszterce-Naszódvármegye alispánját, Szabó József gazd. egyleti elnököt, az egyetemi orvos tanári kart és sok tisztelőjét az elhunytat. A temetési menet alatt az összes templomokban szoltak a harangok. A gyászkozi előtt külön kocsi szállította a koszorúkat, a holttestet a Jósika család sirboltjába helyezték. Nyugodjék békével!

— **Záró-ünnepély.** A kolozsvári unitárius főgimnáziumban tegnap délután 3 órakor tartotta meg az ifjuság ez évi szokásos záró-ünnepélyét. A változatosan és gondolat-összeállított műsor oly nagy és előkelő közönséget vonzott a főiskola meglehetősen tágas dísztermébe, hogy a szereplő ifjuság majdnem kisorult a teremből. Az ünnepély az Apolló-kör kenei megnyitójával vette kezdetét, ugy ezen szám mint a többiek tanubizonyosságai voltak az Apolló-kör ez évi szorgalmas működésének, mit megerősít Ejszaki Ödön köri elnök jelentése is. Az ifjuság és a közönség érdeklődésének központját Grác Gusztáv önképzőköri elnök jelentése képezte, melyet szakavatott terjedelmességgel terjesztett elő. Irodalmi működésükért pályadíjakat nyertek: Nagy Lajos, Lőfi Ödön, Simonfi Márton, Grác Gusztáv, Barabás József stb. önképzőköri tagok, még pedig a felsoroltak közül némelyek többet. Általában a jelenleg meggyőződött a felől, hogy az önképzőkörben a jelen évben is pezsgő élet uralkodott. Nagy kár, hogy a lelkesedés a tegnapi ünnepélyen egy kis kicsoport medrétől. Midőn az elnök a jellegű levélkéket bontotta fel a szerzők nevének kiderítése céljából:

a hallgató ifjuság, az elnököt megelőzve, előre kikihálta a nyertesek neveit. Ugy hisztük, maga az ifjuság józanabb része belátja, hogy ez meglehetősen eretlenségre és izléstelenségre mutat, mi a beavatott köröket, nem annyira kényeztetette mint inkább blamirozta. Reméljük, hogy többé ismétlődni nem fog. A közönség a nyertes ifjakat éljenzéssel tüntette ki. A zenei előadások közül Feldheim Béla értelmes és nyugodt hegedűjátéka tűnt ki, ki a hálás közönségnek a tündető tapsok után ráadásával is szolgált. A „vonós négyes” előadói az a baleset érte, hogy a figyelmetlen rendezőség nem szolgált nekik től helyel minél fog az egyik tagok azon kijelentése, snl ijesztette meg a nem hibás közönséget, hogy a quartett székek hiányában elmarad. Az első sorban től nótabilitások megriadva ugráltak fel helyeikről előzékenyen szolgálták a rendezőség mulasztását. Elhöz már nem értük, ez valami új modja a művészi ambíció megnyilatkozásának! Különben a csinosan előadott quartett nem téveszté el hatását, jutalma élénk tapsokban nyilvánult. A jó figyelemzett s szépen iskolázott iskolai dalkör is számalmas helyzetbe jutott. A már méltányolt rendezőség ugy okozkodott, hogy ha nincs is hely, azért az a 60 tagból álló testület valahogy mégis csak énekel, hogy hol sorakozik: az az ő dolga! Nem volt mit tenni, felállottak libasorba. A közönség tündető tapsokkal jutalmazta őket. Hát ha azt az előadást halotta volna, a mit mi hallottunk délelőtt a főpróbán? Azt hallani valódi műtlévezet volt, itt a művészi árnyalás az elhelyezkedés hiánya miatt megközelítőleg sem sikerült ugy, mint a főpróbán. Azért mind az ifjaknak, mind az énektanárnak kijutott az elismerésből. A programnak érdekes számai voltak még a Sipos-testvérek hegedű-kettőse, Grác Gusztáv és Kozma Jenő négykezű zongora játéka s végül Nagy Lajos és Peller Izidor jól sikerült szavalata. Utóbbi nagy rutinnal szavalt mi zajos hatást keltett. Nagy L. egyéniségéhez és hangjához nem talált ez a küllőben is már agyon-csapott „Bűnös éjszakája.” Dacára ennek, tehetségét elismerjük, főleg azért, mert kiváló szavazási donumát már régóta ismerjük. Általában ismételtük az ifjusága buzgalomával és lelkesedésével szemben elismerésünket, dacára annak, hogy a jelzett hiányok és fogyatkozások előtt nem hunytunk szemet. Ezzel az ifjuság záró-ünnepélyének régi hírnevét nem kívántunk csorbát ejteni, sőt inkább ohaítottak a tovább fejlődés rendezés útján megtartani s arra jóakaratul buzdítani.

— **A „Zsűri” esküvéje.** Zilahi Gyula a budapesti nemzeti színház kedvelt, fiatal művésze, szombaton délelőtt 11 órakor vezette oltárhos Singhoffer Vilma kisasszonyt a belvárosi plébániatemplomban. A szépen feldíszített tágas templom az esküvőre zsufoltságig megtelt előkelő közönséggel, melynek sorában különösen az író-és művésztársaság volt nagy számmal képviselve. A lakodalmi menet beléptek a karzaton Mendelssohn nászindulója hangzott fel. Az eskütét Tóthfalussy Béla segédlelkész végazte, szép beszédet intézve az új párhoz. Násznagyokként Vizvári Gyula, Gyenes László, Bellovics Imre és Glück Frigyes szerepeltek; az egyetlen nyoszolyóány Marschall Eugenia volt. Esküvő után az új párnak először is a nemzeti színház tagjai gratuláltak.

— **Szacsavayné M. Vászárhelyett.** Mint lapunknak Marosvásárhelyről írják, az ottani színházlátogató közönség körében mozgalom indult meg az iránt, hogy Szacsavayné — Bóér Emma, előbb a kolozsvári, most a budapesti nemzeti színház kedvelt művésznőjét Ditrói igazgató által vendégszerzésre lehívtassák. E célból aláírási ivenk forognak a közönség kezén. A művésznő jövőnd vendéglátékaíránt nagy érdeklődéssel néznek a művészhelyiek, bizton remélve, hogy Ditrói igazgató a közönség kívánságának készséggel teend eleget.

— **Tudorá avatás.** Folyó hó 10-én avatták dr. Adorján Menyhártot az orvosi tudományok tudorává, ki mint előnyösen ismert kórházi másodorvos és szülészeti tanár segéd s mint gyakorló orvos működött. Gratulálunk a szép eredményhez az új doktornak, ki jelenleg Algyógyon kóroorvos.

— **Mulatságok Kolozsváron.** Vasárnap öröme és a rég várt szép időnek, lakodalmom volt tegnap hegyen-völgyön. Kisebb-nagyobb csoportokban, mint a karavánok, kora reggel megkezdtek Kolozsvárról a kivonulást a zöldre. Délután már bucsujárássá nőtte ki magát a vándorlás. A monostori erdő, a plecska völgye, a hójai erdő tele volt kisebb-nagyobb társaságokkal.

— **Meghívó.** A kolozsvári polgári lövésze gyűlés összes részvényesait van szerencsém az e hó 15-én csütörtökön délután 4 órakor a városháza közgyűlési termében az egylet ügyeinek rendezése tárgyában tartandó gyűlésre azon figyelemzetéssel hívni meg, hogy a résztvenni kívánók részjegyeiket az alapszabályok értelmében e hó 15-én déli 12 óráig a polgármesteri hivatalban sziveskedjenek letétbe helyezni. Albach Géza polgármester, mint az előkészítő bizottság elnöke.

— **Helyreigazítás.** Lapunk f. évi 110 számában megjelent „Nem jó nagyolni” című közleményre vonatkozólag egész biztos forrásból értesít a czikk bektldője, hogy az téves információk alapján iratott és minden alapot nélkülöz.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

A függetlenségi polgárok gyűlése.

Bpest, június 12.

A főváros függetlenségi polgárai a függetlenségi és 48-as párt bomlása miatt gyűlést tartottak.

A gyűlés meglehetősen zajosan folyt le. Azt kívánták, hogy az egyes függetlenségi pártok egymással egyesüljenek.

Eötvös Károly eljárását elítélik, mert az nem felel meg a függetlenségi párt programjának.

Károlyi Gábor grófot, ki a gyűlésen szintén jelen volt és szólnia karta, leabozgolták és nem engedték szóhoz jutni.

Herman Ottó Miskolczon.

Budapest, június 12.

Herman Ottó Miskolcz város ujon választott képviselője tegnap érkezett Miskolczra, hol nagy ünnepélyességgel fogadták.

Mandátumát egy díszes küldöttség adta át lelkes beszéd kíséretében, melyre Herman Ottó nagy hatással választott.

Herman tiszteletére választói este fényes bankettet rendeztek.

Kifütyölt miniszterelnök.

Budapest, június 12.

Dupuy francia miniszterelnököt Abdyban a kiállításán kifütyölték.

A miniszterelnök szégyenkezve távozott el a kiállítás színteréről.

Az „Otthon” segélye.

Budapest, június 12.

Az „Otthon” írók és hírlapírók köre által rendezett ünnepélyek tiszta jövedelme 19,385 frtra rug.

Katona ünnep.

Budapest, jun. 12.

Katona Józsefnek, a „Bánk-bán” nagy nevű írójának emlékére nagy ünnepélyt rendeztek, mely legfényesebben sikerült.

Délben vihar volt ugyan, de később az idő kiderült.

Az ünnepélyen képviseltették magukat a tudományos akadémia, a Kisfaludy és Petőfi-társaság.

Délben 300 terítékt fényes bankettet, este pedig dísz hangversenyt rendeztek.

Zavarok Szerbiában.

Budapest, jun. 12.

Szerbiában a liberális párt kitört a radikális párt ellen.

A királya panaszokdnak, a ki megtűri a radikálisok kihágásait.

A „Zasztava” cz. lapban a király ellen agítálnak, a miért a lapot elkobozták.

Az ünnepelt fejedelem.

Budapest, június 12.

Szöfiában a fejedelmi pár érkezése nagy lelkesedést keltett.

A várost ma újból kivilágítják.

A fejedelmi párt Petkov miniszter távözölte, mire a fejedelemasszony bolgárral választott, a mi nagy lelkesedést keltett.

Megalkuvás.

Budapest, június 12.

Bécsi hírek szerint az egyházpolitikára nézve a kormány és főrendiház közt kompromisszum jött létre a bécsi levegő „termékenyítő hatása” alatt.

A polgári házasság tervezetét a napokban terjesztik a király elé, mit — ha ő Fel-sége nem fogadna el, Szilágyi Dezső és gr. Csáky Albin miniszterek lemondanak.

Ekkor a kormány a főrendiházzal kö-tendő paktum alapján új javaslatot terjeszt a király elébe.

Erkel Elek temetése.

Budapest, június 12.

Erkel Eleket, a népszínház karnagyát tegnap nagy részvét közt temették el. A temetésen az opera nemzeti és népszínházak tagjai testületileg jelentek meg.

Árvíz.

Budapest, június 12.

Gy.-Fehérvár, Déva és Arad környékén a Maros erősen árad.

A víz a mentén fekvő helyeket elöntés-sel fenyegeti.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYAR MIVÁLY.

H i r d e t é s e k.

"THE GRESHAM"

életbiztosító társaság Londonban.

Magyarosági fiók:

Budapest, Ferencz-
József-tér 5.-6.

a társaság házában.

Ausztriai fiók:

Bécs, Giselastrasse 1.
szám alatt

a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. június 30-án Frk. 117,550.797.—

Evi bevétel biztosítások és kamatból

1891. június hó 30-án 20,725.259.—

Kifizetések biztosítási és járadéki szer-

ződések s visszavásárlások stb. után

a társaság fennállása óta (1848.) 249,311.449.—

A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő

alatt a társaságnál 61,372.000.—

értékig nyújtattak be ajánlatok, mi

által a társaság fennállása óta be-

nyújtott ajánlatok összértéke 1,728,184.555.—

értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, me-

lyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá aján-

latokkal, díjmentesen szolgálnak Erdély minden nagyobb

városában az ügynök urak és az erdélyi vezérügy-

nökség Kolozsvár, belszen-utca 5., 7. sz.

53. (37—x)

MATUTSEK JÓZSEF

27. év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete

Kolozsvár,

Fóter 32-ik szám alatt,

a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbel minta után a legjobb anyagból és dívat szerint, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

17. (40—x)

VILLÁNYI BOROK.

Fehér és vörös asztali borok	20 krtól 24 krig.
" " " pecsenye-borok	28 " 35 "
" " " kabinet-borok	40 " 50 "
Siller-borok	14 " 18 "
Finomabb Siller-borok	20 " 24 "

Az árak literenként értendők bérmentve, költségmentesen, bármely vasuti állomásra, utánvét mellett, 50 litertől feljebb.

Hordók a felszámitott áron bérmentve visszavételnek.

— Ügyönkök jó ajánlatokkal felvételnek. —

A Váradi-féle pinczészet Villány (Baranya-megye.)

472. (6—6)

Sz. 67—1893.

főisp.

Alsófehérmegye főispánjától.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatom alatt álló Alsófehérmegye kis-enyedi járásában alkalmazott útmesteri állás megürülvén, ezen 360 frt évi fizetéssel és 167 frt 47 krajczár úti átalánnyal egybekötött állásra a vonatkozó törvényben gyökerező jogomnál fogva ezennel pályázatot nyitok, s felhívom a pályázni kívánókat, hogy elméleti képzettségüket, életkorukat és jelenlegi állásukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám f. évi június hó 30-ig annál inkább terjesszék be, mert az ezen idő után beadott folyamodványok tekintetbe vétetnek nem fognak.

Nagy-Enyeden, 1893. június hó 6-án.

Zeyk Dániel s. k.,
főispán.

586. (1—1)

"Pánczélcsehi takarékpénztár részv. társaság"

közírré teszi, hogy

betéteket 6% mellett fogad el
kamatozásra,

s ezen %-ot nagyobb összegnél előre kikötött hosszabb időre megengedezés szerint felel.

A részvénytársaság üzletköre:

- Betétek kamatozás végetti elfogadása.
- Előlegezési üzlet.
- Kölcsön adás ingatlanokra és személyi hitelle.
- Váltó-, le- és viszárszámítási üzlet.

Pánczélcsehi, 1893. június hó.

512. (2—3)

Az igazgatóság.

ELŐPATAK GYÓGYFÜRDŐN.

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvizei Európa leghíresebb bálneológusai által az eddig elismert égvényes vasas savanyúvizek legelsőjének jelentetett ki,

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Fürdőorvos: Dr. NAGY KÁLMÁN.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásúknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorfégés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és bélzártában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, rásztkór és kedélykórban, máj- és lépdegánatokban, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj s váltólázakból származott lépdegánoknál, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hórszám zavarokban, s különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kezddő húgy- és fővénykő-lerakódás s húgykő képződéseknél, a méh idült tömüléseivel, dagainál, fehérhólyás s rendetlen havvadásánál, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény és csúzbajokban.

Az ásványvíz használatával kapcsolatosan újonnan be-rendezett meleg és hideg ásványvíz-fürdők, friss kecsketej, savó, hidegvíz-gyógyfürdő, massage, svéd tornászati áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van gyógytár, távirat, posta. 600 szoba áll a közönség rendelkezésére, napi ár 50 krtól fennebb, melyek az igazgatóságtól bérelhetők ki. Az éttermekben nagyon jutányosan étkezhetni. — Szórakozásul vannak: parkok, erdei sétányok, olvasó-, zongora- és társalgó-termek, tornászati, csónakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások, ugyesintén egy első rangú cigány-zenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakás-ban és gyógydíjmentességben részesülnek.

A bármely irányból jövő gyógyvendégek a földvári vas-utállomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Elő-patakra magán- és társaskocsik szállítják a gyógyvendégeket; társaskocsin, ha csak egy személy jelentkezik: 2 frt; két vagy több utas személyenként 1 frt 30 kr; külön kocsi egy család részére 3 frt szabad kézi podgyászszal; ellenben a vasuton feladott podgyászért 50 krig 30 kr, azon felül 50 kr. fizetendő.

Minden megkeresésére utasítást és felvilágosítást készséggel ad

Előpatak, 1893. évi május hó 15-én.

493. (4—20)

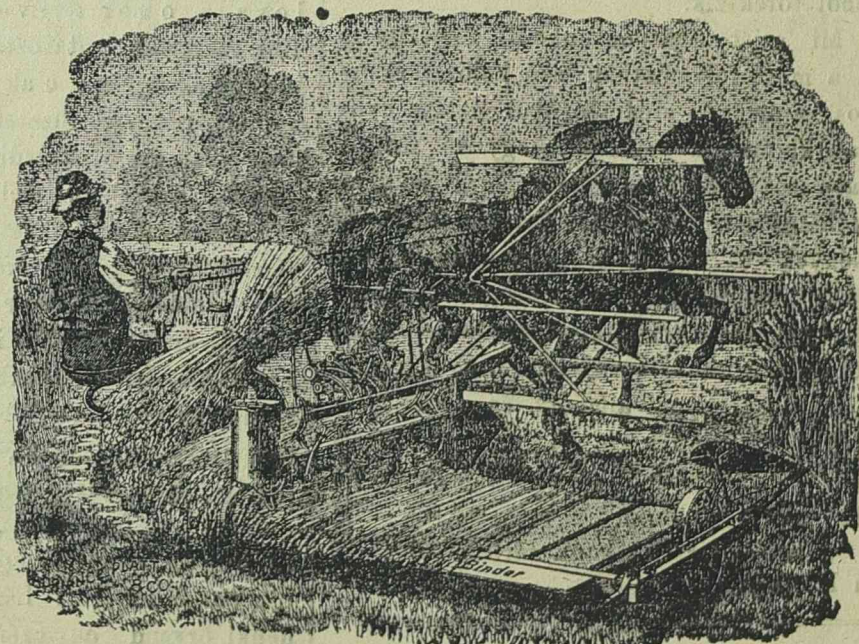
A fürdő-igazgatóság.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Alkotmány-utca 31. szám. — Váci-körút sarok.

Kizárólagos képviselője:

Adriance Platt & Co. newyorki gyár
Fűkaszaló- és Arató-gépeinek.

Ajánlja szabadalmazott kaszaló- és arató-gépeit:

legjobb és legolcsóbb fűkaszalókat, legjobb és legolcsóbb marokrakó arató-gépeit. Legolcsóbb könnyű kévekkő arató-gépeit, mely a nyiregyházi versenyen 1-ös díjat nyert.

Képes gépárjegyzéket kívánatra bérmentve bárkinek küldünk.

A magyar kir. államvasutak gépgyárának szövetkezeti képviselőisége.

Ajánlja becses tagjainak ezen gyár legjobb hírnevű

Gőzcséplő készleteit.
Mindennemű gazdasági gépeket.

A magyar kir. műegyetem által kitűnőnek ítélt és a földmívelés-ügyi magyar kir. miniszterium által ajánlott

"Budapest" permetező ára darabonként 15 frt 50 kr. csomagolással.

Szabadalmazott jegezes "Azurin" 1 frt 50 kr. kilója

Eredeti Vermorel-féle francia gyártmányú

"Eclair" permetező ára 20 és fél frt darabonként, csomagolás 50 kr.

Megrendelési cím:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Bpest, Alkotmány-utca 31.

454. (7—30)